

Tanrı görmezse, okur görür!

Ne zaman bir **Murat Gülsoy** kitabı okusam, sosyoloji'nin yanı sıra yan dallar olarak eğitimini aldığım psikoloji, felsefe ve onların disiplinleri, kavramları aklıma hücum eder. Bu kez de öyle oldu. Yazarın, *Karanlığın Aynasında* adlı romanından sonra bu yıl okurunun karşısına ikinci kez çıktığı *Tanrı Beni Görüyor mu?* adlı hikâye kitabından söz ediyorum... Kitabın aklıma getirdiği kavram ise "şüphecilik"...

Birtakım ayrılıklarını bir yana bırakırsak Sokrates, Platon ve Aristoteles şu görüşte birleşiyorlardı: 'Doğru eylem, yani erdem bilgisiz olamaz, mutluluk da erdemli olmaya bağlı olduğundan, bilgi olmadan mutluluğa erişilemez.' Bu anlayışta bilginin değeri sonsuz derecede yüceltilmiş, bilgece yaşamı mutlu bir yaşayışın temeli yapılmış oluyordu. Çağının bu tutumuna karşı gelenler, yani şüpheçiler, bilgece yaşamın ne olduğu sorusunu sormaya başladılar. Aslında çok daha önceleri sofistler "İnsan bilgisinin olanakları ve sınırları nedir?" sorusuyla başlatmışlardı şüpheciliği. Şüpheçiler insanın algı ve yargılarının durmadan değiştiğinden hareket ediyorlardı.

Felsefe tarihi gayet iyi bilindiği gibi, dogma ve şüphe çatışmasıyla zenginleşmiştir. Ancak o ilk dönem tartışmalarından bugüne, felsefede salt şüphecilikte kalınmayacağı genel bir kabul görmüştür. Gerçek ise, normal insanın normal koşullar içinde apaçık algıları olduğu, bunlardan şüphe edersek, kökleri bu çeşit algılarda bulunan bütün genel tasavvur veya kavramların da yıkılacağı, böylece insanın bütün pratik, artistik ve bilimsel davranışlarını, kısaca bütün hayatı olanaksız kılacağıydı...

Tanrı Beni Görüyor mu?, **Murat Gülsoy**'un ısrarla sürdürdüğü, çitasını zarafetle ve sürekli olarak yükselettiği kurmaca oyunlarla örülüp edebiyatının son örneği... Yine anlatıcının sürekli yer değiştirdiği, tanrı yazarın bazen kenara çekilip sinsice bizi izlediği, gerçeğe düşün çarpıştığı ya da birbirinin içinde eridiği, rüyalarla, sanrılarla, şüphelerle okuru tedirgin ettiği Gülsoy edebiyatının parlak bir örneği...

74 *Mercedes* adlı öyküde, çocukluğundaki Arzu'yla ilgili bir nesne olarak satın aldığı 74 model, fışık yeşili Mercedes'ini, akşamları park ettiği yerde sa-

Murat Gülsoy, *Karanlığın Aynasında* adlı romanından sonra, bu kez de *Tanrı Beni Görüyor mu?* adlı hikâye kitabıyla okurun karşısında.

bahları bulamayınca, arabasının nöbetini tutmaya başlayan bir karakter var karşımızda...

Hayatım Yalan'ın kahramanı Fırat, Fırat Saner, bize basın Sitesi, B Blok, 12 numaralı dairede oturduğunu, bir yaynevinde çalıştığını, depo sorumlusu, otuz üç yaşında ve bekâr olduğunu anlatırken, günlük hayatındaki diğer kahramanlar ona birden bire gerçek olmadığını, bir hikâyede rol aldığını söylemeye başlıyorlar...

Karanlıkta'da, elektriklerin aniden kesilmesiyle asansörde kalan bir kadınla bir erkeğin, tanıma/tanıma faslından sonra vakit öldürmek için giriştikleri oyuna ve yakınlaşmalarına tanık oluyoruz. Giderek muğlaklaşan diyaloglarla, karakter/ler belki de o ağır yalnızlık anlarından birinde insanın sarmalanmayı istediği bir hayalin tutsağı oluyorlar...

Kendi Üzerine Kapanan Köle Hakkında'nın, kölesini azat ederek özgür ve mutlu olan karakterini tanıırken, sadece basit bir köle ve efendi rollerinin değişimini okumuyor, yazının nasıl çıkışsız bir labirent olduğunu içimize işlercesine duyumsuyoruz.

Yazının çıkışsız bir labirent olduğunu ya da yazarın ustalıklı kurduğu labirentleri *Tanrı Beni Görüyor mu?* kitabının tüm öykülerinde görüyoruz... Geçmişini yeniden ele geçirmek için bugünü feda etmesi gerekenleri, gündüzünü kâbus, gecelerini cehennem gibi yaşayanları, uykusuz gecelerini daha az hasarla geçirmek için kendince "etkili" yöntemlere başvuran, aklını gündelik düşüncelerden uzaklaştırmak için belleğinde kayıtlı duran güzel rüyalarından birini tekrar gözünün önüne getirmeye çalışanları, zihnin yengin yerinden kurtarılmış parçaları...

Murat Gülsoy'un, kent insanının çaresiz hallerini yazının baş döndürücü koridorlarında gezdirdiği

öykülerinde, geleneksel ve yaygın okuma alışkanlıklarımızla güvencemiz (ya da güvenmeyeceğimiz), hikâyesine inanacağımız (ya da inanmayacağımız), elinizi tutan (ya da sizin tutmasını istemeyeceğiniz) tek bir Tanrı yazar yok... Dogmanın öngördüğü mutlululuğu da, Tanrı yazarın vaat ettiği tatmini de aramanız boşuna... Bir tek kapağında yazdığı için adının **Murat Gülsoy** olduğunu bildiğimiz yazarın anlatım gücüne, kaleminin lezzetine kapılabilir, teslim olabilirsiniz ancak... Gerisi şüphe!.. Gerisi tedirginlik!.. Gerisi okuruna tuzaklar kurran, onlarla köşe kapmaca oynayan, onları deneyen tanrılar!.. Bu yüzden *Tanrı Beni Görüyor mu?* bana göre "çoktanrılı" bir kitap!..

Murat Gülsoy edebiyatındaki istikrarıyla, verimliliğiyle ve kitaplarına bulduğu isimlerin güzelliğiyle de beni etkileyen bir yazar. *Buyurun Oysa Herkes Kendisiyle Meşgul, Bu Filmin Kötü Adamı Benim, Sevgilinin Geciken Ölümü, İstanbul'da Bir Merhamet Haftası* ve şimdi de *Tanrı Beni Görüyor mu?*

İçerdiği çarpıcı öyküleri, araştırdığı zengin anlatım biçimleri ve tattığı yüksek edebiyat lezzetiyle, şüphesiz isminin de verdiği ilhamla ve gönül rahatlığıyla tekrarlıyorum, Tanrı görmezse okur görür!

Tanrı Beni Görüyor mu?

Murat Gülsoy,

Can Yayınları,

291 s., 24 TL